

International
Labour
Organization

A fiatalok foglalkoztatása

Háromoldalú szeminárium

Bevált gyakorlatok a világ minden részéről

Azita Berar Awad
Igazgató, Foglalkoztatás-politikai főosztály
ILO

Budapest, 2013. január 11.

A fiatalok foglalkoztatásának válsága

- Sohasem látott arányú munkanélküliség
 - 2013-ban világszerte csaknem 75 millió munkanélküli fiatalról tudunk
- A fiatalok részaránya a nem foglalkoztatott, oktatásban és képzésben nem részesülő csoportokban, informális foglalkoztatásban résztvevők, ideiglenes munkát végzők, dolgozó szegények és alacsony fizetésűek körében kimagasló
 - Európában 14 millió 15-29 éves ember tartozik a nem foglalkoztatott, oktatásban és képzésben nem részesülők csoportjába
 - Afrikában 10-ből 9 fiatal munkavállaló az informális gazdaságban dolgozik
 - Európában 10-ből 4 fiatal munkavállaló ideiglenes munkát végez
 - világszerte a dolgozó szegények 23,5%-át a fiatalok teszik ki
 - az Egyesült Államokban és Európában az alacsony fizetésűek több mint 50%-a a fiatalok közül kerül ki

→ Az iskolából a munkába való átállás folyamata lassú és bizonytalan

→ A munkaerőpiacokra jutás akadályozása és a munkaerőpiacoktól való elszakadás

- Az ILC 2012-es állásfoglalása egy több pilléren alapuló stratégia létrehozására szólít fel, amely
 1. a foglalkoztatáson és a fiatalok foglalkoztatását célzó gazdaságpolitikákon alapszik
 2. Foglalkoztathatóság – oktatás, képzés és készségek, az iskolából a munka világába történő átmenet
 3. Munkaerő-piaci politikák
 4. Fiatalok vállalkozói tevékenysége és önfoglalkoztatása
 5. A fiatalok jogai

1. Foglalkoztatás és a fiatalok foglalkoztatását elősegítő gazdaságpolitikák

1. A foglalkoztatás és a fiatalok foglalkoztatását célzó gazdaságpolitikák

- A makro- és mikro-gazdaságpolitikák harmóniájára van szükség
 - Foglalkoztatás-barát makrogazdasági politikák, amelyek támogatják a keresletet és javítják a finanszírozáshoz való hozzáférést
 - A szerkezeti átalakulást elősegítő ipari és iparági politikák
 - Munkaigényes állami beruházások infrastrukturális és közfoglalkoztatási programokba
- A kormányzati és szociális partnerek vegyenek részt
 - háromoldalú foglalkoztatási és gazdaságpolitikai egyeztetésekben
 - a fiatalok egyéni igényeire választ adó stratégiák előmozdítását célzó iparági és vállalati konzultációkban

5

Makrogazdasági és iparpolitikák

Bevált gyakorlat Brazíliából

- A globális gazdasági és pénzügyi válság nyomán kialakult munkaerő-piaci visszaesés viszonylag enyhe volt
- Az expanziós makrogazdasági politikák fontos szerepet játszottak a fogyasztás és az összkereslet szintentartásában
 - expanziós monetáris és hitelezési politika (pl.: alapkamat csökkentések)
 - expanziós költségvetési politika (pl.: adócsökkentés, és az elsődleges többletcélok csökkentése)

6

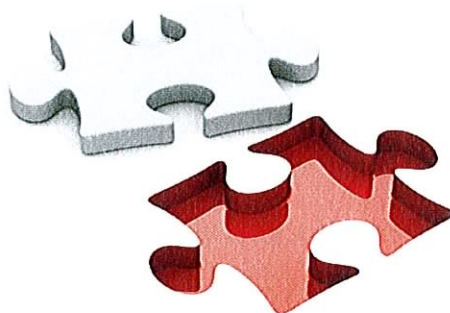

Bevált gyakorlat Brazíliából

- 2011-ben a kormány a szerkezeti átalakítást célzó iparpolitikát vezetett be
 - adócsökkentések bizonyos célzott munkaigényes iparágakban
 - új hitelek a Nemzeti Gazdasági és Szociális Fejlesztési Bank innovációs portfóliójának bővítésére

2. Foglalkoztathatóság

oktatás, képzés és készségek,
az iskolából a munka világába történő
átmenet

2. Foglalkoztathatóság

oktatás, képzés és készségek, az iskolából a munka világába történő átmenet

- Az oktatás, képzés és készségfejlesztés fontos szerepet játszanak a foglalkoztathatóság és a fiatalok termelékenységének javításában
- A „második esély” kezdeményezések hatékonyan érik el a korai iskolaelhagyókat
- A műszaki szakoktatási és szakképzési rendszerek reformjára van szükség a minőség, finanszírozás, koordináció és figyelemmel kísérés javítása érdekében
- Alacsonyabb a fiatalok munkanélkülisége azokban az országokban – pl.: Ausztria, Dánia, Németország, Svájc – ahol a kettős gyakorlati képzési rendszerekben nagyobb részarányban vesznek részt a fiatalok

9

A kettős gyakorlati képzési rendszer

- A kettős gyakorlati képzési rendszerek támogatják a fiatalok foglalkoztatását és a sima átmenetet az iskolából a munka világába
 - a gyakornoki helyek a munkáltatói kereslet függvényében állnak rendelkezésre
 - az általános oktatási rész és a készségek hordozhatósága javítja a gyakornokok foglalkoztathatóságát
- A különböző szereplők felelősségi körét szabályozásban kell rögzíteni
 - kormányzat
 - a szociális partnerek
 - munkáltatók
 - gyakornokok

10

A kettős gyakorlati képzési rendszer

- A szociális partnerek részvétele a gyakorlati képzési rendszerek sikeressége szempontjából kulcsfontosságú tekintettel azok
 - hozzájárulására a szakoktatás és szakképzés kialakításához, végrehajtásához és figyelemmel kíséréséhez
 - részvételére a gyakornoki munka feltételeiről szóló kollektív tárgyalásokban
 - szerepére a gyakornokok jogaira a figyelmet felhívó tevékenységekben

- a kormányzati, a munkavállalók és munkáltatók képviselői közötti együttműködés mind a három területen kulcsfontosságú

11

A kettős gyakorlati képzési rendszer

Bevált gyakorlat Németországból

- A 16-24 éves fiatalok 62%-a részt vesz gyakorlati képzésben

Szabályozás

- képzés hossza
- a szerződések és vizsgák lebonyolítása
- az iparágak és munkáltatók képviselőinek minden elismert foglalkozás tekintetében meg kell határozniuk a munkahelyi tanulást
- hat másik európai ország is jogszabályok útján szabályozza gyakorlati képzési rendszereit – Ausztria, Dánia, Anglia, Írország, Hollandia, Svájc

12

Bevált gyakorlat Németországból

Finanszírozás

- A költségek 77%-át a cégek állják

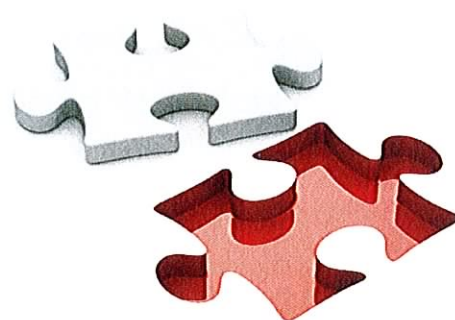
Átmenet az iskolából a munka világába

- A német gyakornokok csaknem kétharmada kapott teljes munkaidős állást a gyakorlati képzését nyújtó vállalatnál

Társadalmi párbeszéd

- a német kormány legtöbb döntését csak azt követően hozza meg, hogy társadalmi partnerei beleegyezésüket adták
- a gyakornoki rendszer kialakítása kihangsúlyozza a foglalkoztatói felelősség elvét, miközben biztosítja a kölcsönös jogokat és kötelezettségeket a munkáltatók és a gyakornokok számára

3. Munkaerő-piaci politikák

3. Munkaerő-piaci politikák

- Az aktív munkaerő-piaci politikák számos olyan intézkedést foglalnak magukban, amelyek kulcsszerepet játszanak
 - a fiatalok belépésének és újbóli belépésének megkönnyítésében a munkaerőpiacra
 - a leválás megelőzésében
 - a tartós munkanélküliség korai beavatkozással történő megelőzésében
- Jellemző foglalkoztatási programok fiatalok számára: útmutatás és tanácsadás, munkaerő-piaci képzés és oktatás, foglalkoztatási támogatások, közmunkák, vállalkozóvá válás előmozdítása

15

3. Munkaerő-piaci politikák

- Végrehajtásuk intézményi kapacitást és a megfelelő forráselosztást tesz szükségessé
- A bevált gyakorlatok is alátámasztják ezt a feltételeltséget, az állami foglalkoztatási szolgálat (PES) és a fiatalok aktív részvétele és kölcsönös elkötelezettsége előmozdítja a munkanélküliségből történő gyors kitörést
- A megfelelően kialakított bértámogatások növelhetik a fiatal munkaerő iránti keresletet
- A kormányoknak és társadalmi partnereiknek együtt kell működniük annak érdekében, hogy
 - fokozzák a munkaerő-piaci politikák és programok hatékonyságát
 - megtalálják a hátrányos helyzetű fiatalok foglalkoztatásának új módjait

16

Garanciák fiatalok számára

Eddig Ausztria, Dánia, Finnország, Norvégia és Svédország vezette be

Bevált gyakorlat Svédországból

- A fiataloknak szóló garanciát először 1984-ben vezették be, majd 2007-ben vizsgálták felül
- Jogosultság: olyan 16-24 év közötti fiatalok, akik egy 4 hónapos időtartamon belül legalább 90 napig munkanélküliek
- 2010-ben 53 000 fiatal használta ki a garanciát
- Több hatásvizsgálatra van szükség a fenti, illetve az ehhez hasonló programok hatékonyságának megítélésére

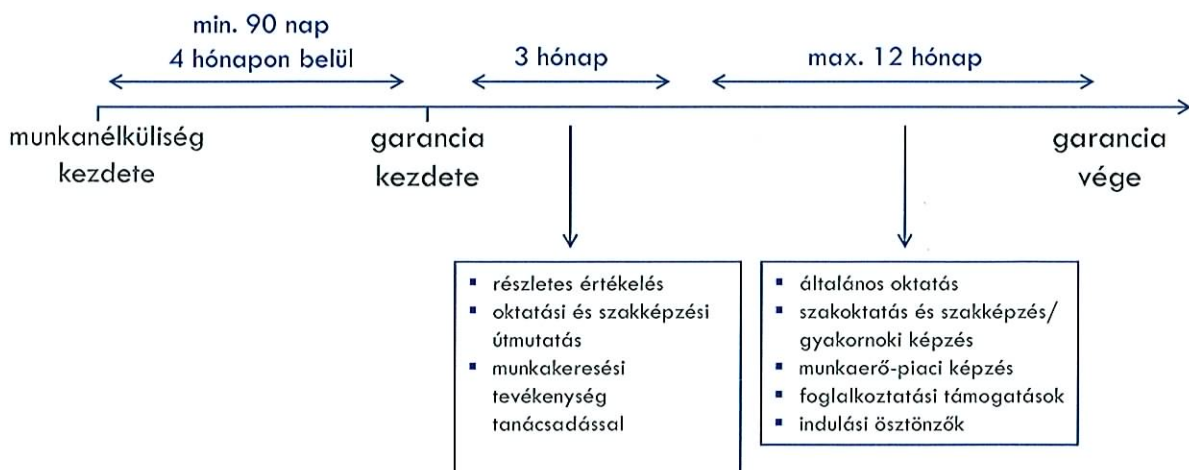
17

Garanciák fiatalok számára

Bevált gyakorlat Svédországból

- Szekvenálás

18

4. Fiatalok vállalkozói tevékenysége és önfoglalkoztatása

4. Fiatalok vállalkozói tevékenysége és önfoglalkoztatása

- A fiatalokban nagy vállalkozói és munkahelyteremtő potenciál rejlik
- Makrogazdasági szempontból a vállalkozóvá válás növeli az összes új munkahely számát
- A legfontosabb kihívás e téren a fiatal vállalkozókat ösztönző üzleti környezet kialakítása és a magas elbukási kockázatok csökkentése

4. Fiatalok vállalkozói tevékenysége és önfoglalkoztatása

- Az akadályokat a kormányzatok és a szociális partnerek különböző típusú támogatásokkal szüntethetik meg

Munkatapasztalat és hálózatok hiánya

- a kormányzati és munkáltatói szervezeti partnerségek által biztosított mentori programok
- a szövetkezetek és a szociális gazdaság képesek támogatni a fiatal vállalkozókat és az önfoglalkoztatókat

Tőkehiány

- alacsony kamatozású hitelek
- állami hitelgaranciák
- adómentességek
- támogatások
- mentesség a társadalombiztosítási hozzájárulási fizetési kötelezettség alól

A készségek hiánya és a nem megfelelő vállalkozói oktatás

- vállalkozói oktatás az iskolában
- üzleti tervvel kapcsolatos útmutatás

21

Fiatal vállalkozói programok

Bevált gyakorlatok az Egyesült Királyságból

„Think Big”

- a Telefónica és 3 jótékonyági szervezet finanszírozásával
- célcsoportja a 3-25 éves fiatalok, akiknek legalább 50%-a hátrányos helyzetű csoportokból kerül ki
- képzéseket és támogatásokat nyújt 300-2.500 font értékben
- eddig 39 890 résztvevő

„Prince's Scottish Youth Business Trust”

- célja: a pénzügyi kockázat kiegyensúlyozása, valamint a szolgáltatásokat kevésbé elérő fiatal vállalkozók elérése
- célcsoportja a 18-25 év közötti fiatal munkanélküliek
- finanszírozás
 - Skót kormány 30%
 - Európai strukturális alapok 14%
 - adományok a magánszektorból 45%
 - munkából származó jövedelem 11%

22

Bevált gyakorlat Franciaországból

„DEFi jeunes”

- mikro-finanszírozást, képzést és tanácsadást kínál, max. EUR 6.000 értékben
- célcsoportja a 18-30 év közötti fiatalok
- 2010-ben több, mint 6.000 ember és több, mint 3.500 projekt részesült támogatásban
- az értékelések azt mutatják, hogy a program az oktatási rendszer minden szintjén elérte a fiatalokat; kb. 1/3 volt munkanélküli

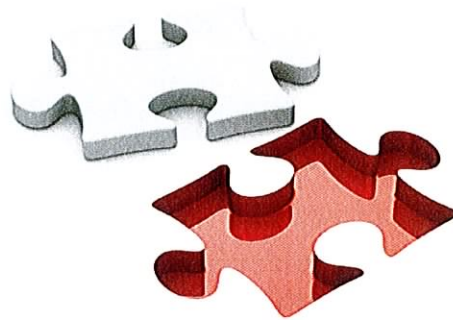

Bevált gyakorlat Finnországból

Vállalkozói oktatás az iskolában

- kötelező tanterveken átnyúló témaként jelenik meg és ismerik el
- célja: a vállalkozói szellem erősítése és az oktatás és a munka világa közötti együttműködés javítása
- már megjelent a végrehajtási útmutató, amely már 2015-re is meghatároz célokat

5. A fiatalok jogai

5. A fiatalok jogai

- A fiatalokat aránytalanul sok hátrány éri foglalkoztatási helyzetük, dolgozó szegénység és az alacsony bérek miatt
 - Európában 10-ből 4 fiatal munkavállaló ideiglenes munkát végez

 - az alacsony bérezésű munkahelyeken dolgozó 10 munkavállalóból több mint 5 fiatal

 - 10-ből 4 fiatal munkavállaló dolgozó szegény

5. A fiatalok jogai

- A munkajognak és a kollektív szerződésnek (ahol vannak ilyenek) ugyanúgy kellene vonatkoznia minden fiatal munkavállalóra, mint idősebb társaikra.
- A gyakornoki képzéseknek hivatalos, szabályozott programként kellene működniük
- A fiatalokra vonatkozó foglalkoztatási politikáknak támogatniuk kell az ideiglenesről a stabil állásokra történő váltást
- A nemzeti-szintű társadalmi párbeszéd elengedhetetlenül fontos a következetes bérpolitikai keretrendszer kialakításához

27

Munkaerő-piaci reform

Bevált gyakorlat Olaszországból

- Az olasz fiatalok egy kétszintű munkaerőpiac csapdájába szorultak
- Az alsó szintet a bizonytalan foglalkoztatás jellemezte
- A „*Riforma Fornero*” elnevezésű munkaerő-piaci reformot 2012 júniusában léptették életbe

28

Bevált gyakorlat Olaszországból

- A fiatalokat érintő kiemelt innovációk
 - átfogóbb munkanélküli segélyrendszer, amely a gyakornokokra és az alacsony munkatapasztalattal rendelkezőkre is kiterjed
 - a fiatalok munkaerőpiacra történő belépésének megkönnyítése gyakorlati képzés segítségével
 - a hosszú távú szerződések ösztönzése a rövidtávú szerződésekre vonatkozó adók megemelésével
 - a (korábban kiemelten védett felsőszintű) munkavállalók elbocsátásának munkáltatót terhelő költségeinek csökkentése
 - adópolitikai ösztönzők fiatal vállalkozóknak

- Lépésekre van szükség, amelyek akkor lehetnek hatékonyak, ha
 - azok a fiatalok különböző csoportjainak jól azonosított sebezhető pontjaira irányulnak, és ennek megfelelően vannak kialakítva
- Helyes gyakorlatok
 - lehetőséget kínálnak a kölcsönös tanulásra és együttműködésre
 - bizonyítják, hogy kiegyensúlyozott gazdaságpolitikai keverékre van szükség ahhoz, hogy jobb munkaerő-piaci eredmények szülessenek a fiatalok számára
- Az átfogó munkaerő-piaci programoknak a fiatalokat kell megcélözniük, kiemelten kezelve a hátrányos helyzetű fiatalokat
- A társadalmi párbeszéd és partnerség, amelybe a fiatalok is beletartoznak, fontos szerepet játszanak a fiatalok foglalkoztatási válságának kezelésében